

3. СТАДИЈУМИ ЗЛОУПОТРЕБЕ ДРОГА

1. ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА УПОТРЕБА из РАДОЗНАЛОСТИ ИЛИ ПОД ГРУПНИМ УТИЦАЈЕМ

Адолесценти често експериментишу са алкохолом, дуваном или марихуаном. Радознали су. Они виде промјене расположења које се јављају док се пије или пуши у друштву. Науче како се осјећају тада. Понекад доживе пријатне ефекте које производи алкохол, никотин или супстанце у марихуани и они повећавају жељу да се настави са дрогом. Понекад имају лоша искуства - лоше се осјећају и боли их глава након пијанства или пушења те их то одбија од даље употребе.

2. РЕДОВНА УПОТРЕБА

Они тинејџери који редовно узимају дроге раде то из потребе за дружењем. Знају како се осјећају тада и користе ова средства да би осјетили пријатне ефекте у одређеним околностима. Употреба постаје навика. Постоји вид самоконтроле, али тинејџери обично ипак немају самоконтролу у употреби дроге.

3. ПРЕОКУПАЦИЈА УПОТРЕБОМ

Дрогирају се да би се елиминисала или умањила лоша осјећања. Рецимо да се неко посвађао са родитељима и да је љут те има изговор да пије али оно што у ствари ради је да покушава да ријеша своја непријатна осјећања пићем, никотином или марихуаном. Или на забави жели да остави добар утисак да се не осјећа нервозним, забринутим или постиђеним и жели да излијечи себе од тих осјећања пићем или другом дрогом. Уноси у себе дрогу да би се изборио са овим осјећањима. У овом стадијуму ТИНЕЈџЕРИ ПОЧИЊУ ДА ГУБЕ КОНТРОЛУ. Узимају дрогу због ситуације, најчешће везане за забаву. Понекад граде репутацију на томе шта раде за вријеме када су под дејством дрога и хвалишу се с тим. Развија се физичка отпорност на дејство дрога па је тијелу потребно све више дроге да се постигао исти резултат. Ово је главни знак упозорења да се развија проблем са дрогом - могућа наркоманија. Све више енергије одлази на забаву и дрогу.

4. ХЕМИЈСКА ЗАВИСНОСТ ОД ДРОГЕ

Завршни стадијум је физичка зависност. Губи се контрола. Понекад се улаже доста енергије да се остави утисак на друге да немају проблема. Основни проблем је да не може да предвиди колико ће дуго дрога трајати па се стално понавља проблем набавке. Хемијски зависна особа нема задовољство од дроге, највише што има је кратак период слободан од емотивне патње. Разлог зашто се сада дрогира је да би се осјећао нормалним. Тијело више не може добро да функционише ако нема састојака дроге у организму. Понашање зависног од дроге има сљедеће карактеристике:

- толеранција: све више дроге је потребно да би се произвео исти ефекат
- симптоми апстиненције: када се престане са дрогом особа се суочава са симптомима апстиненције: дрхти, има грозницу, халуцинира, повраћа
- потрага за дрогом: мијења се понашање када дрога није доступна
- однос према дроги је важнији од свих других односа у животу.